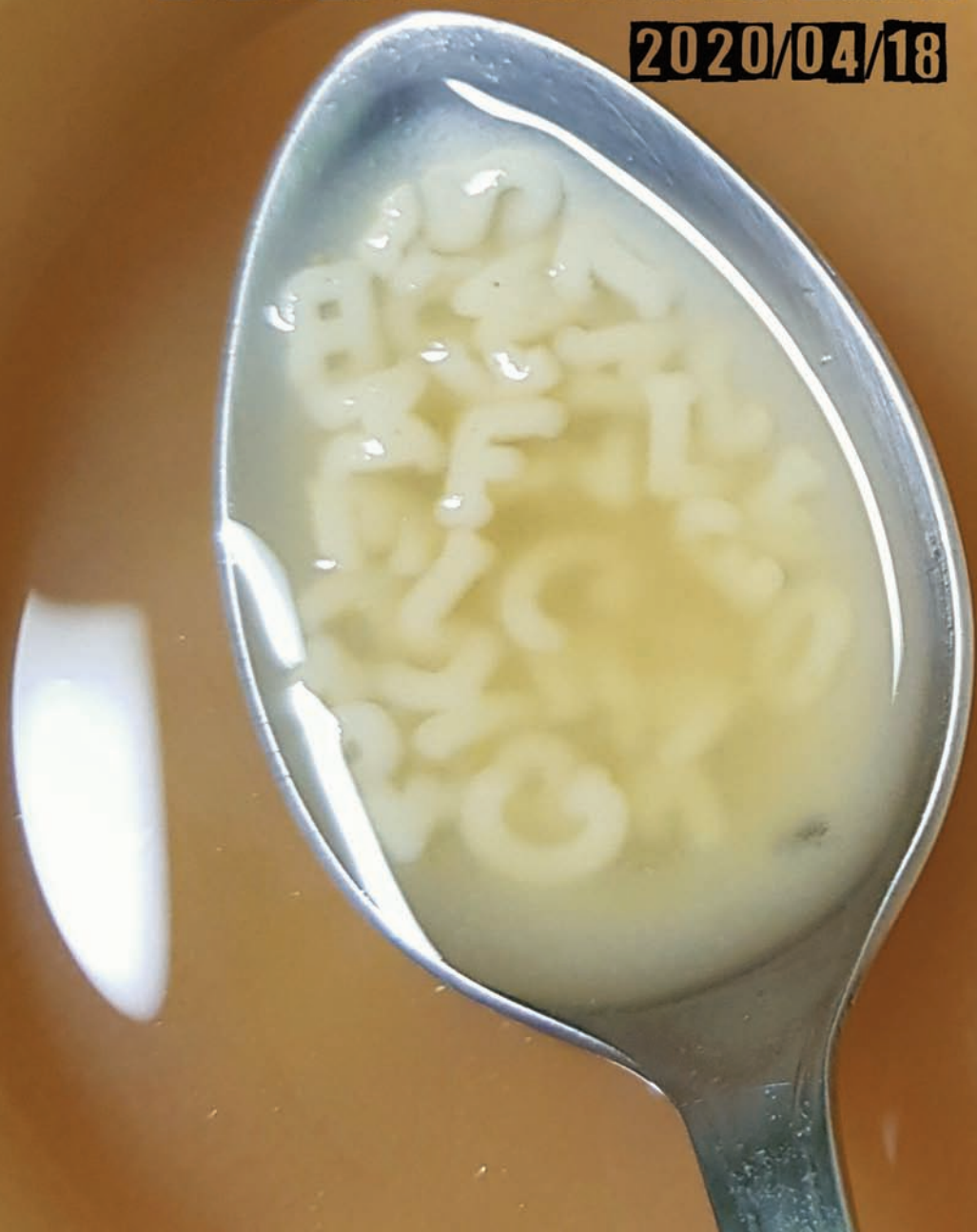

ISOLAMENDUA

KALE-LITERATURA ITXIALDIAN

2020/04/18

ISOLAMENDUA

KALE LITERATURA ITXIALDIAN

2020/04/18

HERNANI

Porra

☐	Andoni Tolosa	1. Isolamendua
☐	Antonio Casado da Rocha	2. [Ez dut asko esateko isolamenduaz]
☐	Arantza Etxeberria Agiriano	3. Isolamendua. Zer da?
☐	Damián Pedrosa	4. Cookie
☐	Ibon Zapiain Leoz	5. Asko naiz
☐	Iñaki Armendariz Illarramendi	6. [Gauetz heldu zen]
☐	Izaskun Iturralde	7. Inflexioa
☐	Josu Landa	8. Bideokonferentzia aspaldiko lagunarekin
☐	Leire Ibargu	9. [Azkenekoz ikusi nuenean]
☐	Marta Luxán Serrano	10. Konfinamenduaren hitz batzuk
☐	MBG eta GEA	11. [Pauso bat zabal...]
☐	Olatz Dañobeitia Ceballos	12. Noiz arte?

1. Isolamendua

Itxi gaituzte

Nork? Nork bere kaiola du
espetxe maite

Zein da kausa? Zer bete?

Nork agindu? Giltzak gu gara

Udaberriak,
kanpoan loratzen
isiltasuna

Belardi jaioa prest
zakurrak du zanpatzen

Kanpoan ez den
sentimendu galdua
nork berea du
berea du bilatzen

bakardade bortitzak,
hitzak ez,
bihotzak mimo minez

Diziplinaren
egitarau zorrotza
nork?
nork du?
nork du beteko?

Bizi arau, nork iraun
atzo da gaur, etzi zen, etsitzen

Esnatzeak du
jaikitzeke luzapen
ez baimendua

Begi nagiak ditu
eguerdiak
eguerdiak kendu

Goseak argi,
nagiak alfer laino,
jatean izar

Harrikoak burutzen
Harrikoak burutzen du
esku terapia

Ez irri soilik
patio itxietan
auzo hontza so

Irakurle sutsuak
hitzak gudari lerro

Nahiz inork ez nahi
ez da isolamendu
zuntzezko sare

Antsietateak du
tripa zuloa hazi

Zer
Zer jan
Zer jan banu
jan banu gaur
sabela ez da bare
denbora geldi

Atera ezinak nau
grinez lotzen atera

lau urtaroen
oasirik gabeko
egun mortua

Gaur,
hogeita bat garren goiza
dena mendean
hogeita bat garren mendean
dena gaitza

Hilak gora non
ilarrak sasoian lez
ilgoran bildu

Egunak
Egunak hogeita lau
hogeita lau urte
antza orduak

Telebistari
sofaren sakonetik
gerri minez,
herri minez, fin

Pijama erantzi dut
ohean
ohean naiz
ohean naiz etsiko.

2. [Ez dut asko esateko isolamenduaz]

Ez dut asko esateko isolamenduaz

agian

maite ditudala

balkoiak barrurantz

eta

autobide hutsek eragiten duten abandonu susmoa

aipa dezaket

koartada bikaina dela

behin eta birritan huts egindako hitzorduentzat

larrialdietarako entzungailuak jartzeko

autobus-ilaran

edo

bizilagunen bat badago

epe jakinik gabe atzeratzeko

etxera itzultzeko igogailu-txangoa

badakit

zelai bat izan daitekeela igande eguzkitsu batean

ekaitza lehertu

eta jendea lasterka babes bila hasten denean

zaratatsu

algaraka

pozik

hein handi batean

ziur nago

ez duela iraungitzen bakarrik egoteko gogoak

baina

ez dakit nola adierazi

ito egiten nauela zabaltasunak

ikusezinago izateko teknika perfektzionatzen ari naiz

badaezpada

3. Isolamendua. Zer da?

Irrati esatariak “Isolamendua. Zer da?” galdetu dio, eta preso egondakoa mutu geratu da.

Isolamendua, bota gabeko oihu gehiegi dira.
Isolamendua, eman gabeko kolpe gehiegi dira.
Isolamendua, gordetako malko gehiegi dira.
Isolamendua, amaitu gabeko solasaldiak dira.
Isolamendua, esan ezin diren gauzen mundua da.

Isolamendua, afektuen desertua da.
Isolamendua, jaso gabeko laztanen zauriak dira.
Isolamendua, lehortu diren ezpainak dira.
Isolamendua, laztu diren esku ahurrak dira.
Isolamendua, barrura begiratzen duten begiak dira.
Isolamendua, iraganeko ipuniak soilik entzuten dituzten belarriak dira.
Isolamendua, alu dorpeak dira.

Isolamendua, erlojuaren neurria aldatzen duen etxea da. Tik-tak-a
laburtzen den tokia.
Isolamendua, oin pausoen distantzia luzatzen duen poxpolo kutxa da.

Isolamendua, Anariren galdera ikur amuan eskegita bizitzea da.

Isolamendua, zeure burua bilin-balaunka noranahira
bota nahi izatea da.

Isolamendua, kokobola bihurtzea da, Sarri-ren *Harri izan nahi dut* horren saiakera mediokrean.

Isolamendua, erantzunik ez duten galderari, segunduro, erantzun ezberdina ematea da. Kabalak eta kabalak egitea, ehundaka ajedrez partida jolastea. Jokalaria eta bere arerioa izatea aldi berean, jokalaria, arerioa eta begiralea. Jokalaria, arerioa, begiralea eta epailea.

Isolamendua, eguzki gabeko erresuman argi izpien bila aritzea da.

Isolamendua, zer den? **Hi, Sola** hago, hau atarramendua.

“Esatariari 10 segunduko isiltasuna jasangaitza zaionez, hurrengo galderara salto egitea deliberatu du”. Agian orain, isiltasun hori zertxobait entzuteko gai gara. Baliteke, beharbada, auskalo...oxala!

4. Cookie

Isolamendu honetatik
aterako bagara ere
nor izango ote da
nire pausuen jabe?

gorde zait
webgune baten eta beste baten
tarteko unean
munduko beste puntan
dagoen bileran
mosaiko honen jarduerak
dagien norbera

ta geroak zer dakarren
inortxok ez daki larri
denbora luzatzen doa
oraingoaren aldarri.

5. Asko naiz

“I am large, I contain multitudes”

“Asko naiz, multitudeak nigan”

WALT WHITMAN

Birusa zer ote den galdezka, gerra, sute ala ‘bitxo’?
“Berri-txarra da proteinaz bildurik”, zientziaren esanak dixo.
Lili totori *parbobirusak*, okada, min (e)ta tristura
Hilzoriko errege-oparia, urteko lehen kalentura.

Otsailan hotsak urruti dentzut, beste birusa Txinatik,
Erre-ne-a kopiatuz-ugalduz, korona jantzi-erantzi...

Kurbak, esponentzialak, zenbaki... hildakoen uholde latza
txerto, botika, maskara, makinak... omen orain esperantza
pobreak, gosea, erte, bortxak... kalean da polizia
kamera ostean egin arnasa, martxoko iraultza gorria

Aittaittamama silloi berdetan, erakutsi dit whatsappak
tutean egin ta afaldu ostean, utzita taka-takasak.

Filosofiaren galdera izan, bizirik ote birusa?
--Bizidun eta autonomo diren ala molekula hutsak--.
Ezetz diote argudiatuz bakarrik gauza ez dela,
zelulan sartuz, ehunak betez, dute dependentzia itzela.

Besteen beharra izatea bada haren *top* ezaugarria,
Inter-ekintza estrategia badu, nolatan ez da bizia?

Apirileko berri(e)tan ager, zauritu ta zaurgarriak
Giza bizitza frenetikoaren emaitza penagarriak
Bizia sare endredatua, dena korapilaturik
Hain ez-ohiko den planeta Lurraren erritmoa auto-eraturik

Berri-txar izanik gaitz ankerra --eta konfinamendua--,
Izaki ttattar honek badu, bai, eboluzioan meritua

Aldaketak etengabe sortuz, eta gorputza berriak,
Biomak eta biroide multzoak izanik bizigarriak
sendagaiaren bektore tekno, osasuna da kimera..
Maiatza ikusiko ote dugu, alaia eta ederra

Asko naiz ni, ez egin “mate”, loturak Mundu- egile
(Mikro-bio)-sozio-politika, nor garen? Lurreko kide...

La la la...

6. [Gauetz heldu zen]

Gauetz heldu zen, ixil-ixilik eta geratzeko asmoz. Politikoen hitzen eta polizien eskutik iritsi zitzaigun, eta, berarekin batera, gutako asko zelatari bihurtu. Babes neurria zena, guda hiztegiz armatuta, beldurra zabaldu zuen. Eta, gauero, jendea balkoietan txaloka.

Gauetz heldu zen eta gure etxeak lantegi, bulego eta ikasgela bilakatu zituen. Ondokoak ukitzeko debekua ezarri ziguten, lagunak kalean besarkatzea ariketa arriskutsua izateraino: erresistentzia keinua edo osasun publikoaren aurkako delitua, horra hor eztabaida.

Gauetz heldu zen eta ez dakigu (i)noiz amaituko den. Isolamendu garaian bizi garenetik, txakurrak alokatzen dira, jaiotzen diren umeei Korona-lokalizazio-txipa txertatzen zaie eta laguneren zerrenda sei hilabetez behin berriztu dezakegu. Balkoietan, *dena ongi atarako da* jartzen ez dituzten pankartak zabaltzea debekatu digute.

Gauetz heldu zen. Egun batetik bestera tortura tresna zena babes neurria mudatu, eta, harrezkero, pantailei, telelanari eta etxeko balkoiri (g)iltzatuta bizi naiz.

7. Inflexioa

Etxeak beterik,
kaleak hutsik.
Funtsezko jarduerak,
funtsezkoak ez diren jarduerak.
Bizilagun jatorrak,
jatorrak ez diren bizilagunak.
Gustoko artea,
gustokoa ez dudana artea.
Lagun onak,
etsai arriskutsuak.
Txoriak,
loreak,
hodeiak,
estatistikak,
kutsadura jaitsiera,
maskarilak,
eskularruak,
protokoloak,
ama,
anai arrebak,
hilobak,
txaloak,
zartaginen hotsak,
bideo konferentziak,
Haurrak.
Faxista zaharrak,
zahar duinak.
Funtzionario faxistak,
funtzionario duinak.

Autonomo faxistak,	Bat.
autonomo duinak.	...
Medikuak,	Inflexioa,
prostitutak,	kolapsoaren bidean.
kazetariak,	...
etxegabeak,	...
irakasleak,	Bi.
drogazaleak,	...
politikariak,	...
paperik gabeko klandestinoak,	Inflexioa,
bankariak,	kolapsoaren bidean.
ikasleak,	...
petrolio jabeak,	...
eroak,	...
poliziak,	Hiru.
nekezariak,	...
kartzela zaindariak,	...
elbarri fisikoak,	...
militarrak,	Inflexioa.
txinatarrak,	
Berlinen bizi direnak,	
herri maiak,	
Algerren bizi direnak,	
...	
inflexioa,	
kolapsoaren bidean.	
...	

8. Bideokonferentzia aspaldiko lagunarekin

Urte asko dituk
hiru hamarkada pasa ere bai
hil egin hintzela

azkeneko aldian ouija bat antolatu genian
psikofonia artean
gogoratzen haiz?
bai edo ez
erantzuteko aukera
baizik ez nian utzi
edota letraz letra gauzak esaten
eta oso motela izan zuan kontua
motelegia

orain
etxean konfinatuta gaudek
eta bideokonferentziak egiten ikasi diat
horregatik konbokatu haut jitsi-ra

bai
bai
konfinatuta gaudek
gobernuak hala erabaki duelako
militarrak eta poliziak dituk kalearen jabe
eta
okerrena
ezker abertzalea ere
polizien alde zagok
berdin uniformedunak uniformegabeak edo espontaneoak
polizien alde

baina denbora mugatua diagu bideokonferentzia honetan
eta antola gaitezen
aurrena albiste txarrak emango dizkiat
eta gero onak

lehen albiste txarra eman diat jadanik
jendarte gero eta autoritarioagoan bizi gaituk
aberatsak gero eta aberatsago
eta beraz badakik besteok nola

agian jakingo huen badirela urte batzuk
ETA desagertua dela
baina hogeitaz dozentatik gora preso politiko
oraindik usteltzen zeudek kartzeletan
haien konfinamendua zer izan daitekeen ere
internetik gabe
ordenagailurik gabe
imajinatu ezinean gabiltzak gu

hau seguru badakiala
Egunkaria itxi zitean

handik urte askotara denak absolbitu zitiztean
baina bidean bi hildako
hamar bat torturatu larri
mordoxka bat hilabete kartzela
eta psikiatrei egindako bisita ugari

konfinamendu honetan
modako hitza bihurtu duk osasuna
eta Osasuna futbol talde baten izena ere baduk
eta bazagok beste futbol talde bat
Real Sociedad izena daukana
Real
bai
Real
eta jakin ezak horko direktiban ere
ezker abertzalekoak badaudela
armak ekoitzi eta saltzeari esker
aberatsa den pertsona bat klubeko presidente
Diario Vascoren konplizitatearekin
behin baino gehiagotan eskaini zizkidatek
Anoetako estadioko palkora joateko sarrerak
kanapeak eta gin-tonicak debalde hartzera

baina albiste onak ere badituk noski nola ez
astelehenak kenduta euskarazko egunkari batekin gosaltzen diat
egunero
eta horko letra inprimatuen lerroartearen artetik
zenbaitetan hire irribarre pikaroa agertzen zaidak
bibote zikin baina maitagarri horrekin
eta hire ezkerreko begiak keinu egiten zidak
aitormen pozgarri bat egingo diat
horko eta *Argiako* testuak irakurtzeari esker
gero eta pertsona hobea naizela sentitzen diat

eta gure adiskide extremaduratar jatorrikoa berriz aita izan duk
hirurogeita lau urterekin
eta gure beste adiskide egiatarra Hondarribiko kanpinean
bizi duk oraindik bizitzaz gozatzen
eta gure beste adiskide aginarra ez duk oraindik hil
nahiz eta duela hogei urte desahuziatu zuten

joder
ikusiko bahu nolako indarrean ari diren feministak
asko ikasi diat azken urteotan haiei esker
aportazio ideologikoen abanguardian zeudek
hemen orain
nirekin batera egongo bahintz
hire irribarre inmentso hori are inmentsoagoa izango lukek

luze zoak hau
lagun
bideokonferentzia honek denbora muga zian
5 minutu
eta
4 minutu eta 40 segundotan gauden honetan
musu umel eta amultsua
hire kopetan
birusez beteta dagoela beti eman izan duen hire kopetan
badakik zenbat maite haudan
deituko diat berriz

9. [Azkenekoz ikusi nuenean]

Azkenekoz ikusi nuenean
eztul zatar bat zeukan
baina lanean ari zan
geroztik
hainbat aldiz joanaz goizez edo arratsaldez
mandatuak egitera saltoki horretara
baina ez dut berarekin topo egin
apalak generoz betetzen edo zer falta zan apuntatzen ibiltzen zen
eta nere gauzak arin egiteko estiloaz galdetzen nion
—nik beti euskeraz—
non dekozue hau?
eta beste hori?
berak egiten ari zana utzi
eta oso atsegin
bere euskera apurrean baina saiatuan erantzun
laster joan beharko naz berriro
errekauek egitera eta
gustatuko litzaidake jakitie
zer gertatu zaion
edo non dabilen
baina nola egingo dut hori?
hainbat galdera tartien
ez badiot inoiz
izena galdetu.

10. Konfinamenduaren hitz batzuk

Martxo erdialden, 13an,
Hasita isolamendu

Debeku asko, ezarri eta
Gauza oso gutxi baimendu

Esan ziguten, distantzi hori
Denentzako salbamendu

Baina nago ni, hau guztia ez
Ote den esperimendu

Esan ziguten, distantzi hori
Denentzako salbamendu

Baina nago ni, ari direla
Berritzen ordenamendu.

Lehenengo asteetan, lasaitasunez,
Moldatu ta baita alaitu

Sozializazio beharra askok
Gaietik kendu egin baitu

Baina halere, besteen beharrak
Han eta hemen gaitu blaitu

Zoom, jitsi, hangouts, eta pantailak,
Ahal bagintu adiskidetu

Baina halere, besteen beharrak,
Han eta hemen gaitu blaitu

Eta alkoholari, eman diogu,
Baina horrek elkartu ez gaitu.

* * *

* * *

Batzuk etxeetan, lanean gaude
Batzuk kalera derrigor

Baina beste askok, dirua lortzeko
Ez du aurkitzen bidezidor

Ta arratsaldero, mediku-erizain,
Omentzeko txalo gogor

Baina zaintzaile, ta garbitzaile
Beharrei itsu eta gor

Ta arratsaldero, mediku-erizain,
Omentzeko txalo gogor

Balkoi berdintsu, horietatik e(re)
Mesfidantza liteke igor

* * *

Ta honezkero, etxean kezkek
Batzuk gaituzte harrapatu

Probestu eta, polizi, espaini,
Ta kontrola gorai patu

Ta esango dute, besterik ez da
Hau da orain gure patu

Osasuna da, askoren jainko,
Ta horren alde ez lau katu

Ta esango dute, besterik ez da,
Hau da orain gure patu

Ta etxean sartuta, asmatu behar
Hau oin nola borrokatu.

* * *

Martxo erdialden, 13an,
Hasita isolamendu

Debeku asko, ezarri eta
Gauza oso gutxi baimendu

Esan ziguten, distantzi hori
Denentzako salbamendu

Baina nago ni, hau guztia ez
Ote den esperimendu

Esan ziguten, distantzi hori
Denentzako salbamendu

Baina nago ni, ari direla
Berritzen ordenamendu.

11. [Pauso bat zabal...]

Pauso bat zabal eta hiru pauso luzeko gelaxkan, edo kristal lodi eta zikin baten bestaldetik, Paris eta Madrilen bixitatzen nituen lagunek kontatzen zizkidaten beraien errutinak; patioetako bueltak, gimnasioko ikastarakoak, makramea, soldadura, kideen arteko elkarbizitza, eta erlojuaren agindupeko senide nahiz lagun bixitak. Eta orduan, begiak zabal zabalik, imajinatzeraz ausartzen nintzen lokutorioz bestaldeko bizitzan zer egiten zuten.

Sei gela, garaje handi bat, lau komun, jardina, patioa, sukaldea eta egongela dituen etxe batean zazpi lagun konfinatu gaituzte Paris eta Madriletik iritsi diren aginduek. Errutina bihurtu zaizkigu garajeko korrika saioak, step eta kardioa, yoga, telelana, pintura, etxekideekin elkarbizitza eta teledeiak senide nahiz lagunekin. Eta orain, begiak itxita ere, ezin dut imajinatu lokutorioz bestaldeko bizitzan zer sentitzen duten.

12. Noiz arte?

Mundua zabala da eta ni barruan,
bizitzak elkartruke eta animalia guztien
mugimenduan bizirauten du eta aberasten da.

Gu bitartean isolatuta pareta mugiezinetan
aldaketa kosmikoekin elikatuta,
bakarrik “*denbora eta izana*”, Heideggeren hitzetan,
edo “*izana eta ezereza*”, Sartreren aipamenean.
Sustraira bueltatuz, berriro berpizteko?
Baina, ziega batean kokatuta, noiz?
Edo etxeko paretetan estututa, zer modutan?

Loreak eguzkiarekin hazten eta irekitzen dira,
gu senideekin eta lagunekin;
aldi berean, lurra loreentzako sustraia
guretzako elikadura, orain kutsatuta.
Lagungarria izateko jarraitzen, noiz arte?

irakurraldiaren audioa
entzuteko:

<https://www.dropbox.com/s/765m939qig8utfh/Isolamendua05.mp3?dl=0>

Porraren soluzioa:

1. Ibon Zapiain Leoz
2. Andoni Tolosa
3. Olatz Dañobetia Ceballos
4. Antonio Casado da Rocha
5. Arantza Etxeberria Aguiriano
6. Marta Luxán Serrano
7. Inaki Armendariz Illarramendi
8. Josu Landa
9. Izaskun Iturralde
10. MBG eta GEA
11. Leire Ibargu
12. Damían Pedrosa

estu hauek
ernanin irakurri
eta entzun ziren
zazpi etxebizitzatan
2020ko apirilaren 18an
Isolamendua izeneko
ekitaldian

